



Donau Soja Smernice

Januar 2024



Donau Soja organizacija podržana je od strane Austrijske razvojne agencije

Donau Soja Standard je u vlasništvu Donau Soja udruženja i dostupan je ne engleskom, nemačkom, rumunskom, srpskom i hrvatskom jeziku. U slučaju nedoslednosti između verzija, molimo da se pozovete na englesku verziju kao zvaničnu. Aktuelna verzija januar 2024; odobrena od strane Donau Soja odbora i prezidijuma 29. novembra 2023. godine i stupa na snagu 01. januara 2024. godine.

Više informacija na: [www.donausoja.org](http://www.donausoja.org); Kontakt: [standard@donausoja.org](mailto:standard@donausoja.org)



## Sadržaj

Donau Soja Standard
Mapa: Donau Soja proizvodna područja
Ključne tačke kontrole
Grafik: Donau Soja sistem ugovornih obaveza
Zahtevi za poljoprivrednog proizvođača, Opšti zahtevi (Z 01a)
Zahtevi za poljoprivrednog proizvođača, Zahtevi za proizvodnju (Z 01b)
Zahtevi za skladišta i primarne otkupljivače soje (Z 02)
Zahtevi za trgovce sojom (Z 03)
Zahtevi za primarne prerađivače (Z 04)
Zahtevi za proizvođače stočne hrane (Z 05)
Zahtevi za poljoprivredna prerađivačka preduzeća (Z 06a)
Zahtevi za proizvođače prehrambenih proizvoda i distributere (Z 06b)
Zahtevi za transport i čišćenje (Z 07)
Zahtevi za kontrolne organizacije (Z 08)
Zahtevi za sistem sledljivosti
Zahtevi za grupnu sertifikaciju
Izjava proizvođača o proizvodnji "Dunav Soja" soje
Katalog korektivnih mera
Aneks 1: Pravni propisi i ILO konvencije
Aneks 2: Zahtevi za Donau Soja proizvode sa ograničenim geografskim poreklom
Aneks 3: Rečnik termina
Aneks 4: Donau Soja sistem provere zasnovan na riziku



# Donau Soja Standard

Program Donau Soja usmeren je na unapređenje i promovisanje proizvodnje, prerade i plasmana genetski nemodifikovane soje, kontrolisanog **kvaliteta i porekla iz Dunavskog regiona**. Naš cilj je da obezbedimo i garantujemo snabdevanje genetski nemodifikovanim proteinima u Evropi.

Donau Soja označen proizvod predstavlja proizvod kontrolisanog porekla i kvaliteta. Suštinske odlike su poreklo soje iz Dunavskog regiona (**evropsko poreklo**) i **BEZ-GMO kvalitet** proizvoda. Prehrambeni proizvodi koji su proizvedeni od Donau Soja soje ili korišćenjem Donau Soja soje u ishrani životinja mogu da nose oznaku *Donau Soja, Proizvedeno od Donau Soja soje kontrolisanog porekla i kvaliteta*, odnosno *Hranjeno Donau Soja sojom kontrolisanog porekla i kvaliteta*. Upotreba ove **zaštićene oznake** uslovljena je ispunjavanjem Donau Soja smernica i potpisivanjem ugovora o korišćenju oznake<sup>1</sup>.

Partneri čija se proizvodnja odvija na prostoru unutar, ali i van Evropske unije, moraju da se pridržavaju pravnih propisa EU<sup>2</sup>, posebno onih koji se odnose na krčenje šuma, dobre poljoprivredne prakse, primenu pesticida u proizvodnji soje, kao i preradu sirovih zrna soje duž lanaca prerade. Pored toga, primenjuju se propisi EU, kao i međunarodni propisi u oblasti radnog i socijalnog prava (*ILO konvencije* – konvencije Međunarodne organizacija rada). U skladu sa tim, poljoprivredni proizvođači koji proizvode Donau Soja soju pismenim putem se obavezuju da će se pridržavati svih Donau Soja zahteva (**Izjava poljoprivrednog proizvođača**<sup>3</sup>).

Donau Soja sertifikovan proizvod automatski ispunjava i kriterijume koje zahteva i sertifikacija prema **Europe Soya** standardu (videti na <https://www.donausoja.org> za Europe Soya smernice i kriterijume).

Donau Soja standard je zasnovan na sledećih deset **Donau Soja principa za uzgoj soje**. Ovi principi pokrivaju dve osnovne osobine Donau Soja soje – *evropsko poreklo* i *BEZ-GMO status*, zajedno sa **dodatnim društvenim, ekonomskim i aspektima očuvanja okoline**.

- 1 Evropsko poreklo soje i proizvoda od soje
- 2 BEZ-GMO status soje i proizvoda od soje
- 3 Odgovorno upravljanje gazdinstvom i odnosima u zajednici
- 4 Primena najboljih praksi u upravljanju zemljištem i hranljivim materijama
- 5 Primena najboljih praksi u zaštiti useva
- 6 Primena najboljih praksi u upravljanju vodama
- 7 Primena najboljih praksi u upravljanju otpadom
- 8 Odgovorno korišćenje zemljišta i zaštita biodiverziteta
- 9 Smanjenje emisije gasova koji uzrokuju efekat staklene bašte

<sup>1</sup> Izvor DS/ES Pravilnik o korišćenju oznake: [www.donausoja.org/en/downloads/](http://www.donausoja.org/en/downloads/)

<sup>2</sup> Sve relevantne EU direktive i EU propisi, kao i ILO konvencije su izlistane u **Aneksu 1** ovih Smernica.

<sup>3</sup> Za detalje, pogledati dokument Izjava poljoprivrednog proizvođača o proizvodnji Donau Soje soje.



## 10 Usklađenost sa ljudskim i radnim pravima i bezbedni uslovi rada

Sve primenjive odredbe Donau Soja Standarda, poput onih koje se odnose na dobru praksu u poljoprivredi, zaštitu okoline i biodiverziteta, kao i radna i socijalna prava, zasnovane su na EU legislativi<sup>2</sup>. Međutim, zahtevi Donau Soja Standarda u nekoliko aspekata prevazilaze pravne zahteve koji su usvojeni u EU<sup>4</sup>.

### **Pregled Donau Soja principa u uzgoju soje**

Sledeći odeljci daju kratak pregled Donau Soja principa u uzgoju soje.

- **Evropsko poreklo soje i proizvoda od soje (Princip 1)**

Zemlje i regioni porekla Donau Soja soje definisani su politički i geografski.

Donau Soja proizvodno područje odgovara zemljama Dunavskog basena u skladu sa definicijom i odlukom Međunarodne komisije za zaštitu Dunava ([www.icpdr.org/main/danube-basin/countries-danube-river-basin](http://www.icpdr.org/main/danube-basin/countries-danube-river-basin)). Geografsko određivanje mogućih regiona proizvodnje u pojedinačnim zemljama se sa jedne strane orijentiše prema očekivanjima potrošača u pogledu oznake Donau Soja, a sa druge strane prema mogućnostima sprovođenja regionalno izdiferencirane kontrole porekla. Detaljna mapa geografskih regiona (=Donau Soja proizvodno područje) predstavlja sastavni deo Donau Soja Standarda.

- **Definicija "Proizvedeno bez genetske modifikacije" (Princip 2)**

Donau Soja soja potiče iz proizvodnje od genetski nemodifikovanih sorti koje se nalaze u katalogu EU sorti ili nacionalnom katalogu sorti (za svaku državu posebno). Poljoprivredni proizvođači koji proizvode Donau Soja soju ne smeju da uzgajaju nijednu drugu genetski modifikovanu kulturu. Stočna hrana sa Donau Soja oznakom kvaliteta pogodna je za ishranu stoke, čiji proizvodi nadalje mogu da se označavaju oznakom kvaliteta *proizvedeno bez genetske modifikacije (Ohne Gentechnik hergestellt/Produced without GMOs)*.

Označavanje bez genetske modifikacije u Donau Soja programu bazira se na minimum zahteva predstavljani u sledećim Evropskim BEZ-GMO sertifikacijskim šemama:

- Nemački propisi (EGGenTDurchfG)<sup>5</sup> za obeležavanje oznakom *genetski nemodifikovano (Ohne Gentechnik)* pogodni su da budu označeni i oznakom Donau Soja kvaliteta, ukoliko se sprovodi kontrola od strane nezavisne kontrolne organizacije kao što je propisano od strane Udruženja za genetski nemodifikovane prehrambene proizvode (VLOG);

---

<sup>4</sup> Za detalje, pogledati dokument Zahtev 01b: Donau Soja Principi u uzgoju soje

<sup>5</sup> Izvor: *EG-Gentechnik-Durchführungsgesetz (EGGenTDurchfG)*: [www.gesetze-im-internet.de/eggendurchfG/BJNR124410004.html](http://www.gesetze-im-internet.de/eggendurchfG/BJNR124410004.html);



- Austrijski Kodeks o prehrambenim proizvodima (Codex Alimentarius Austriacus) sa smernicama o genetskoj nemodifikovanosti u kombinaciji sa smernicama za kontrolu (Guideline on the Risk-Based Monitoring of GMO-Free Production);<sup>6</sup>
- Standarda za kontrolu proizvodnje bez genetske modifikacije zasnovano na riziku & Standard za utvrđivanje procesa proizvodnje i obeležavanje hrane (BEZ-GMO Standard za Dunavski region)<sup>7</sup>.

Pored mogućnosti sertifikacije u skladu sa austrijskim Kodeksom, nemačkim VLOG-om ili BEZ-GMO Standardom za Dunavski region, status bez genetske modifikacije može biti verifikovan i u sklopu Donau Soja kontrole i sertifikacije, ukoliko se kontrola sprovodi u skladu sa zahtevima BEZ-GMO Standarda za Dunavski region, objavljenog 2015. godine.

- **Odgovorno upravljanje gazdinstvom i odnosima u zajednici (Princip 3)**

Donau Soja proizvođači soje dužni su da usklade svoje poslovanje sa svim važećim propisima. Svi oblici mita, sukoba interesa i prevarnih radnji su zabranjeni. Postojeća prava na zemljište moraju biti poštovana. Negativni uticaji na širu zajednicu moraju biti izbegnuti i kanali komunikacije moraju biti uspostavljeni.

- **Odgovornost za životnu sredinu i dobra poljoprivredna praksa (Principi 4-7)**

Odgovarajuće zakonske odredbe EU prava će se primenjivati. Poljoprivredni proizvođači koji proizvode Donau Soja soju dužni su da učestvuju u implementaciji programa Zajedničke poljoprivredne politike – CAP uz obavezne inspekcije uslovljenosti. Donau Soja proizvođači su dužni da primenjuju najbolje prakse u upravljanju zemljištem, vodama i otpadom u cilju zaštite zemljišta, voda i vazduha. U uzgoju Donau Soja soje mogu se koristiti samo pesticidi koji sadrže aktivne sastojke odobrene od strane EU – a to važi i za proizvođače koji se nalaze van EU. Takođe, supstance koje u navedene u Štokholmskoj i Roterdamskoj Konvenciji<sup>8</sup>, kao i supstance koje je Svetska zdravstvena organizacija (WHO) kategorisala kao izuzetno rizične (Klasa 1a) i visoko rizične (Klasa 1b)<sup>9</sup> su zabranjene. Na kraju, upotreba sredstava za sušenje pre žetve (npr. glifosat i dikvat) kao i vazдушna primena pesticida (prskanje) su zabranjene. Priručnik za gajenje soje ("Best Practice Manual"), koji je objavila i koji redovno ažurira Donau Soja organizacija, služi kao preporuka za unapređenje proizvodnje soje, kao i za smanjenje upotrebe sredstava za zaštitu bilja.

<sup>6</sup> Richtlinie zur Definition der "Gentechnikfreien Produktion" von Lebensmitteln und deren Kennzeichnung (Guideline on the Definition of GMO-Free Production of Food and its Labelling) in the Austrian Food Codex, IV edition: [www.verbrauchergesundheits.gv.at/lebensmittel/buch/codex/beschluesse/Gentechnikfrei\\_RL\\_15\\_1\\_2018.pdf?6fdsmn](http://www.verbrauchergesundheits.gv.at/lebensmittel/buch/codex/beschluesse/Gentechnikfrei_RL_15_1_2018.pdf?6fdsmn) Leitfaden zur risikobasierten Kontrolle auf Gentechnikfreiheit (Guideline on the Risk-Based Monitoring of GMO-Free Production): [www.bmwf.gv.at/TechnikUndVermessung/Akkreditierung/Documents/Leitfaden%20L25\\_Risikobasierte%20Kontrolle%20Gentechnikfreiheit\\_V03\\_20150304.pdf](http://www.bmwf.gv.at/TechnikUndVermessung/Akkreditierung/Documents/Leitfaden%20L25_Risikobasierte%20Kontrolle%20Gentechnikfreiheit_V03_20150304.pdf);

<sup>7</sup> Non-GM Danube Region Production and Labelling Standard & Non-GM Danube Region Inspection Standard; <http://www.donausoja.org/sr/preuzimanje-dokumenata/preuzimanje-dokumenata/>

<sup>8</sup> Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: [www.pops.int/Portals/0/download.aspx?d=UNEP-POPS-COP-CONVTEXT-2017.English.pdf](http://www.pops.int/Portals/0/download.aspx?d=UNEP-POPS-COP-CONVTEXT-2017.English.pdf)

Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade: [www.pic.int/Portals/5/download.aspx?d=UNEP-FAO-RC-CONVTEXT-2017.English.pdf](http://www.pic.int/Portals/5/download.aspx?d=UNEP-FAO-RC-CONVTEXT-2017.English.pdf)

<sup>9</sup> World Health Organisation (WHO) Classification of Pesticides by Hazard: [https://www.who.int/ipcs/publications/pesticides\\_hazard/en/](https://www.who.int/ipcs/publications/pesticides_hazard/en/)



- **Odgovorno korišćenje zemljišta i zaštita biodiverziteta (Princip 8)**

Krčenje šuma i konverzija prirodnih ekosistema (uključujući, ali ne ograničavajući se na, tresetišta i pašnjake) radi uzgoja Dunau Soja soje je zabranjeno. Proizvođači su u obavezi da koriste isključivo zemljište koje je određeno za poljoprivrednu upotrebu ne kasnije od 01. januara 2008. godine, čime se isključuje bilo kakvo dalje širenje poljoprivrednih površina radi uzgoja Donau Soja soje. Donau Soja soja ne sme biti uzgajana u zaštićenim područjima, osim ako je upotreba takvih područja za potrebe poljoprivrede eksplicitno dozvoljena u odgovarajućem planu upravljanja.

- **Smanjenje emisije gasova koji izazivaju efekat staklene bašte (Princip 9)**

Proizvodnja Donau Soja soje treba da doprinese zaštiti od klimatskih promena i smanjenju emisije gasova koji izazivaju efekat staklene bašte. Proizvođači Donau Soja soje treba da imaju znanje o tome kako smanjiti emisiju gasova koji izazivaju efekat staklene bašte i povećati njihovu sekvencijaciju na svojim gazdinstvima. Svi relevantni podaci, poput prinosa, nabavke semena, primene đubriva i pesticida, potrošnje goriva, treba da budu ubeleženi i sačuvani. Proizvođač je dužan da primenjuje mere za smanjenje emisije gasova koji izazivaju efekat staklene bašte i povećanje njihove sekvencijacije.

- **Usklađenost sa ljudskim i radnim pravima i bezbednim uslovima rada (Princip 10)**

Proizvodnja Donau Soja soje mora biti usklađena sa radnim i socijalnim standardima kako onim u primeni širom EU, tako i međunarodnim (videti Aneks 1 za listu relevantnih konvencija Međunarodne organizacije rada [ILO]<sup>10</sup>). Ti standardi uključuju sledeće fundamentalne principe i radna prava: slobodu udruživanja i efektivno prepoznavanje prava na kolektivno pregovaranje; eliminaciju svih oblika prinudnog ili obaveznog rada; efektivnu zabranu eksploatacije dečije radne snage; eliminacija diskriminacije po pitanju zaposlenja i zanimanja. Takođe su uključeni: transparentni i pravno usklađeni uslovi zaposlenja, bezbedni uslovi rada i obuka radnika.

### **Kontrola:**

Ispunjavanje postojećih Donau Soja smernica se kontroliše od strane nezavisne eksterne kontrolne organizacije (akreditovane prema ISO/IEC 17065:2012). Pored toga, Donau Soja udruženje može naložiti dodatne systemske kontrole bazirane na proceni rizika.

U slučaju postojanja osnovane sumnje da se propisi ne ispunjavaju, biće sprovedene vanredne kontrole. Nepoštovanje smernica može rezultirati korektivnim merama, uključujući plaćanje kaznenih naknada, pa sve do isključenja iz Donau Soja programa.

---

<sup>10</sup> Uvod u rad Međunarodne organizacije rada u vezi sa standardima: [https://www.ilo.org/global/standards/information-resources-and-publications/publications/WCMS\\_672549/lang--en/index.htm](https://www.ilo.org/global/standards/information-resources-and-publications/publications/WCMS_672549/lang--en/index.htm)



Geografska mapa proizvodnih područja Donau Soja soje

## Donau Soja mapa



\*POJAŠNJENJA ZA DODATNA PODRUČJA:

NEMAČKA: Bavaria, Baden Württemberg

ITALIJA: Trentino Alto Adige, Friuli Venezia Giulia, Veneto, Emilia-Romana, Lombardija, Pijemont, Vallée d'Aoste

POLJSKA: Dolnoslaskie, Opolskie, Slaskie, Swietokrzyskie, Podkarpackie, Malopolske

UKRAJINA: Uschgorod, Tschernowzy, Winniza, Odessa, Lwow, Ternopol, Chmelniczki, Iwano-Frankovsm





## Ključne tačke kontrole

Donau Soja označen proizvod predstavlja proizvod kontrolisanog kvaliteta i porekla. Smernice za kontrolu odnose se na kontinuiranu kontrolu porekla (Princip 1), obezbeđivanje statusa bez GM-a u celokupnom lancu vrednosti (Princip 2) i sprovođenje svih drugih kriterijuma održivosti (Principi 3-10).

Odgovarajuće zakonske odredbe EU primenjuju se za proizvodnju, obradu i preradu Donau Soja soje. Genetska nemodifikovanost bazira se prema minimalnim zahtevima utvrđenim u sledećim evropskim šemama BEZ-GMO sertifikacije:

- Nemački propisi (EGGenTDurchfG)<sup>11</sup> ukoliko se sprovedi kontrola od strane nezavisne kontrolne organizacije kao što je propisano od strane Udruženja za genetski nemodifikovane prehrambene proizvode (VLOG);
- Austrijski Kodeks o prehrambenim proizvodima (Codex Alimentarius Austriacus) sa smernicama o genetskoj nemodifikovanosti u kombinaciji sa smernicama za kontrolu (Guideline on the Risk-Based Monitoring of GMO-Free Production);<sup>12</sup>
- Standarda za kontrolu proizvodnje bez genetske modifikacije zasnovano na riziku & Standard za utvrđivanje procesa proizvodnje i obeležavanje hrane (BEZ-GMO Standard za Dunavski region)<sup>13</sup>.

Ostale sertifikacione šeme koje procenjuju usklađenost sa kriterijumom osiguranja BEZ-GMO statusa mogu biti priznati od strane Donau Soje kako ekvivalentne gore pomenutim šemama sertifikacije. U svakom slučaju, sertifikovani Europe Soya proizvodi i sertifikovana Europe Soya stočna hrana treba da budu takvog kvaliteta da mogu da budu obeleženi kao BEZ-GMO prehrambeni proizvodi ili BEZ-GMO stočna hrana ili kao pogodni za upotrebu u proizvodnji BEZ-GMO prehrambenih proizvoda.

U cilju opšteg obezbeđenja kvaliteta, sve uljare i proizvođači stočne hrane obavezni su da učestvuju u programu obezbeđenja kvaliteta, koji priznaje Donau Soja. Spisak prepoznatih programa i standarda nalazi se u okviru zahteva Z 04 (Zahtevi za primarne prerađivače soje) i u okviru zahteva Z 05 (Zahtevi za fabrike stočne hrane).

Kontrolni sistem Donau Soja obuhvata tri faze:

- sistemi za obezbeđenje kvaliteta i samonadzor od strane samih učesnika u Donau Soja sistemu;

---

11Izvor: EG-Gentechnik-Durchführungsgesetz (EGGenTDurchfG): [www.gesetze-im-internet.de/eggentdurchfg/BJNR124410004.html](http://www.gesetze-im-internet.de/eggentdurchfg/BJNR124410004.html);

12 Richtlinie zur Definition der "Gentechnikfreien Produktion" von Lebensmitteln und deren Kennzeichnung (Guideline on the Definition of GMO-Free Production of Food and its Labelling) in the Austrian Food Codex, IV edition: [www.verbrauchergesundheits.at/lebensmittel/buch/codex/beschluesse/Gentechnikfrei\\_RL\\_15\\_1\\_2018.pdf?6fdsmn](http://www.verbrauchergesundheits.at/lebensmittel/buch/codex/beschluesse/Gentechnikfrei_RL_15_1_2018.pdf?6fdsmn) Leitfaden zur risikobasierten Kontrolle auf Gentechnikfreiheit (Guideline on the Risk-Based Monitoring of GMO-Free Production): [www.bmwf.w.gv.at/TechnikUndVermessung/Akkreditierung/Documents/Leitfaden%20L25\\_Risikobasierte%20Kontrolle%20Gentechnikfreiheit\\_V03\\_20150304.pdf](http://www.bmwf.w.gv.at/TechnikUndVermessung/Akkreditierung/Documents/Leitfaden%20L25_Risikobasierte%20Kontrolle%20Gentechnikfreiheit_V03_20150304.pdf);

13 Non-GM Danube Region Production and Labelling Standard & Non-GM Danube Region Inspection Standard; <http://www.donausoja.org/sr/preuzimanje-dokumenata/preuzimanje-dokumenata/>



- eksterne kontrole i sertifikaciju po nalogu licenciranog subjekta, sprovedena od strane sertifikacionih tela akreditovanih prema standardu ISO/IEC 17065:2012 i odobrenih od strane Donau Soja udruženja;
- sistemska kontrola u saradnji sa sertifikacionim telom angažovanim direktno od strane Donau Soja udruženja; sistemska kontrola mora biti zasnovana na proceni rizika; 10% licencirane količine Donau Soja soje i proizvoda od soje biće uzrokovano za testiranje.

Donau Soja sertifikacija se primenjuje na sledeće nivoe poslovanja u celokupnom lancu vrednosti za prehrambene proizvode i stočnu hranu:

- Poljoprivredni proizvođač soje
- Skladište i primarni otkupljivač soje
- Trgovac sojom
- Primarni prerađivač
- Proizvođač stočne hrane
- Poljoprivredno prerađivačko preduzeće
- Proizvođači prehrambenih proizvoda i distributeri

Kontrolom su u smislu kontinuiranog nadzora obuhvaćeni svi učesnici u programu Donau Soja. Potvrda odnosno **sertifikat o ispunjavanju** Donau Soja smernica dobija se kao rezultat eksternih kontrola i prosleđuje se dalje u lancu prerade u formi **sertifikata**. Sertifikati, kao i osnovni podaci kompanije (naziv, obim, lokacije) objavljuju su na web stranici Donau Soja udruženja. U slučaju sertifikovanog neprerađenog zrna soje, primarni otkupljivač soje prosleđuje primarnom prerađivaču **lot sertifikat**. U slučaju sertifikovanog prerađenog proizvoda od soje, **sertifikati o sledljivosti** može dodatno da izda primarni prerađivač trgovcu, kada je to potrebno prema Uredbi EU o krčenju šuma (EU) 2023/1115 i na dobrovoljnoj osnovi. Svi učesnici Donau Soja programa dužni su da čuvaju relevantnu dokumentaciju najmanje 5 godina ili duže ako je drugačije navedeno u njihovim ugovorima sa Donau Soja organizacijom. Svi učesnici u Donau Soja sistemu mogu biti podvrgnuti kontroli u bilo koje vreme i bazirano na proceni rizika u okviru sistemske kontrole po slučajnom uzorku.

Poljoprivredni proizvođači Donau Soja soje će se registrovati u skladištu za primarni otkup. Poljoprivredni proizvođači se u okviru te registracije obavezuju na ispunjavanje Donau Soja smernica za svoje poljoprivredno gazdinstvo potpisivanjem **Izjave proizvođača o proizvodnji Donau Soja soje (Proizvođač soje)**<sup>14</sup>, te će dalje biti individualno sertifikovani ili deo grupne sertifikacije. Pored toga, poljoprivredni proizvođač mora dati svoju saglasnost za sprovođenje sistemskih kontrola po slučajnom uzorku. Obim inspekcije može uključiti polja gde se uzgaja soja, ali i oblasti na kojima se ne uzgaja soja, neobrađene površine, zatim infrastrukturu i postrojenja, kao i druga mesta koja su deo poljoprivrednog gazdinstva.

Primarni prerađivači (kao što su uljare, pržionice, proizvođači prehrambenih proizvoda i proizvođači sastojaka i aditiva u ishrani) koji vrše značajniju hemijsku ili fizičku promenu i/ili

---

<sup>14</sup> Za detalje videti dokument "Izjava poljoprivrednika o proizvodnji Donau Soja soje"



obradu soje, sa udruženjem Donau Soja sklapaju ugovor u kom se između ostalog obavezuju na sledeće:

1. poznavanje i ispunjavanje Donau Soja smernica;
2. sklapanje ugovora o sprovođenju kontrola o sopstvenom trošku sa eksternim sertifikacionim telom akreditovanom prema standardu ISO/IEC 17065:2012 i odobrenom od strane Donau Soja udruženja;
3. saglasnost sa sprovođenjem systemske kontrole bazirane na proceni rizika po slučajnom uzorku koju direktno nalaže i plaća Donau Soja udruženje;
4. plaćanje naknade Donau Soja udruženju (naknada se naplaćuje samo jednom u okviru jednog kontinuiranog lanca prerade na nivou primarnog prerađivača);
5. da će sve svoje dobavljače uključujući i njihove pod-dobavljače unazad sve do skladišta ugovorno obavezati na tačke 1 - 3.

Time se osigurava da su svi učesnici u sistemu upoznati sa Donau Soja smernicama, da dozvoljavaju eksternu kontrolu putem sertifikacionih tela odobrenih od strane Dunav Soja udruženja i da su saglasni sa sistemskom kontrolom.

Fabrike stočne hrane takođe sklapaju ugovor sa Donau Soja udruženjem u kom se obavezuju na ispunjavanje gore navedenih tačaka 1 - 3.

Distributeri koji žele da stavljaju u promet proizvode sa oznakom Donau Soja se pored navedenih tačaka 1 - 3, takođe obavezuju da će i svoje dobavljače i njihove pod-dobavljače ugovorno obavezati na ispunjavanje smernica i zahteva kontrole.

Učestalost kontrola, kako eksternih tako i sistemskih kontrola po slučajnom uzorku, i dodatni zahtevi za proizvođače soje u Donau Soja sistemu je zasnovano na pet kategorija rizika (a-e).

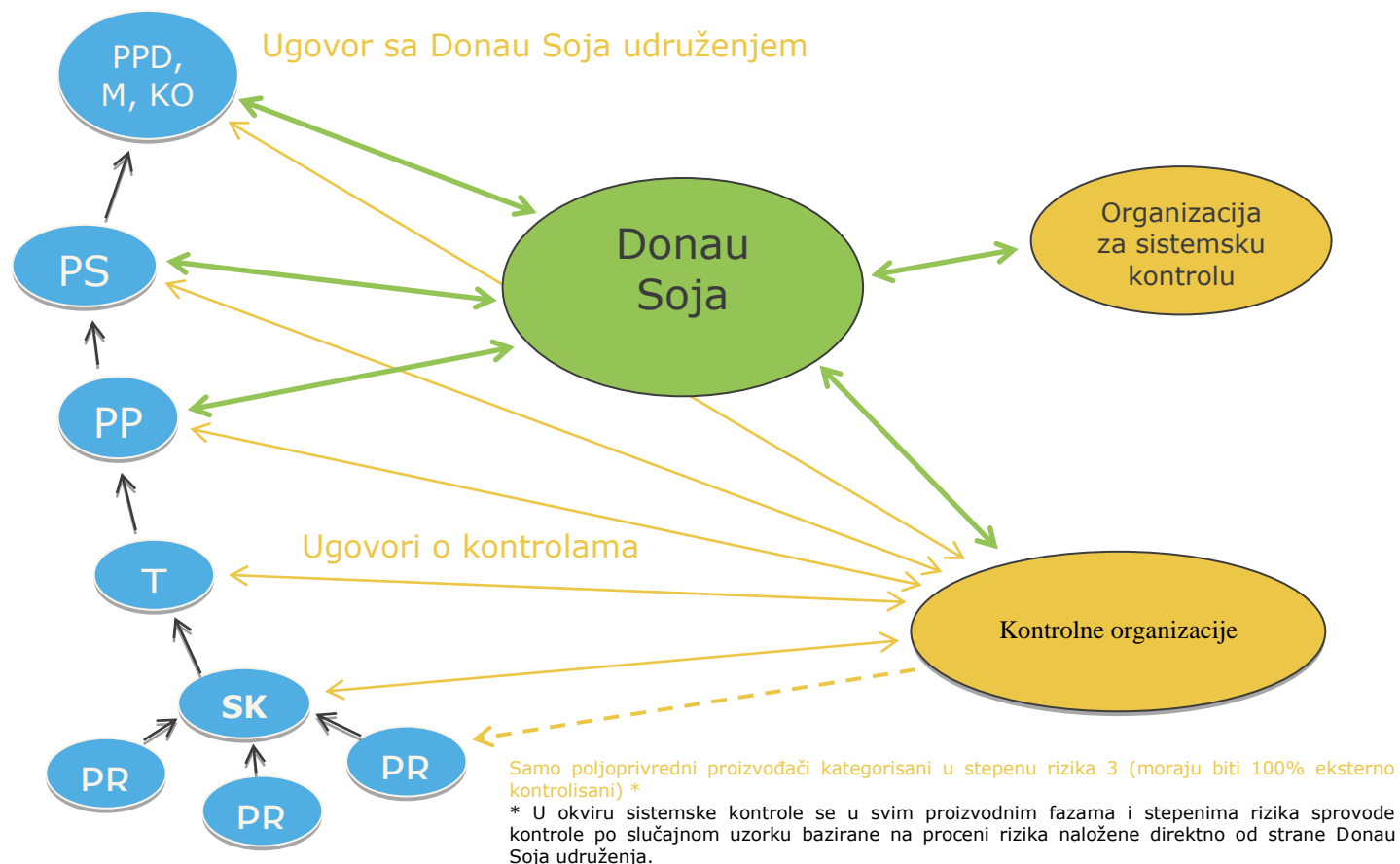
- a. GMO kontaminacija
- b. Geografsko poreklo
- c. Upotreba pesticida i desikacija
- d. Uskađenost sa pravnim propisima
- e. Konverzija zemljišta i uzgoj soje u zaštićenim područjima

Učestalost eksternih inspekcija i učestalost nadzornih inspekcija za sertifikovane kompanije u lancu snadbavanja, osim za poljoprivredne proizvođače (npr. otkupljivači, trgovci, prerađivači, proizvođači stočne hrane, distributeri) trebaju biti zasnovani na riziku od eventualne kontaminacije sa genetski modifikovanim kulturama.

Za detalje o proceni rizika videti Aneks 4 „Sistem inspekcije Donau Soja zasnovan na riziku“.

Tačne obaveze za različite stepene rizika (SR) na nivou poljoprivrednih proizvođača, trgovaca, skladišta, primarnih prerađivača, fabrika stočne hrane, preduzeća za doradu i distributera kao i obavezujuća učestalost kontrola utvrđuju se u okviru detaljnih zahteva za sve učesnike u Donau Soja sistemu.

# Donau Soja sistem ugovaranja



PR = poljop. proizvođač, SK = skladište, T = trgovac, PP = primarni prerađivač, PSH = proizvođač stočne hrane, PPD=Proizvođač prehrambenih proizvoda, D=Distributer, KO – korisnik oznake

*Napomena: primer robnog toka Donau Soja soje.*